

В. Ф. Петриченко, О. В. Корнійчук,
І. С. Задорожна, В. С. Задорожний

**Інститут кормів
та сільського господарства
Поділля НААН:
ІСТОРІЯ
та СЬОГОДЕННЯ**

До 50-річчя від дня заснування

Київ
АГРАРНА НАУКА
2023

УДК 061.1:631.363(477.43/44):"311"/"312"

DOI: 10.31073/978-966-540-586-3

I 11

*Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН
18 квітня 2023 р. (протокол № 4)*

Рецензенти:

- В. А. Вергунов** – доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН (Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН);
П. В. Кондратенко – доктор сільськогосподарських наук, професор, академік НААН (Національна академія аграрних наук України);
Г. І. Демидась – доктор сільськогосподарських наук, професор (Національний університет біоресурсів і природокористування України)

Петриченко В. Ф., Корнійчук О. В., Задорожна І. С., Задорожний В. С.

- I 11 Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН: історія та сьогодення. *До 50-річчя від дня заснування*. Київ: Аграрна наука, 2023. 206 с. [Petrychenko V., Korniiichuk O., Zadorozhna I., Zadorozhnyi V. Institute of Feed Research and Agriculture of Podillia of NAAS: History and Nowadays. *To the 50th anniversary of foundation*. Kyiv: Agrarna nauka, 2023. 206 p.]

ISBN 978-966-540-586-3

У монографії на основі аналізу інформаційних джерел відстежено історію становлення та розвитку Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН, об'єктивно оцінено внесок учених Інституту в дослідження у галузі кормовиробництва та створення сортових ресурсів польових культур у контексті розвитку вітчизняної аграрної науки. За п'ятдесятирічну історію свого функціонування Інститут позиціонував себе як академічну і провідну науково-дослідну установу України, науково-методичний та селекційно-технологічний Центр з кормових ресурсів, діяльність якого спрямована на вирішення продовольчої безпеки держави, розв'язання актуальних завдань створення інноваційних сортових ресурсів, виробництва високоякісних кормів та ефективного їх використання у галузі тваринництва.

Розраховано на науковців, студентів і викладачів навчальних закладів I–IV рівнів акредитації, спеціалістів-аграріїв та широкий загал читачів, які цікавляться історією розвитку аграрної науки в Україні.

Based on the analysis of information sources, the monograph traces the history of the establishment and development of the Institute of Feed Research and Agriculture of Podillia of NAAS and objectively evaluates the contribution of the Institute's scientists to the domestic agricultural science development through the research in the field of feed production and creation of the field crops varietal resources. During its fifty-year history, the Institute has positioned itself as a leading academic and research institution of Ukraine, a scientific-methodical and breeding-technological center for feed resources, whose work is aimed at solving the problems of food security, urgent tasks of the innovative varietal resources creation, production of high-quality feeds and their effective use in animal husbandry.

The monograph is intended for scientists, students and teachers of agrarian educational institutions, specialists in agriculture and a wide range of readers who are interested in the history of development of agricultural science in Ukraine.

УДК 061.1:631.363(477.43/44):311/312

DOI: 10.31073/978-966-540-586-3

© Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН, 2023

© Державне видавництво
«Аграрна наука» НААН, 2023

ISBN 978-966-540-586-3

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
Розділ 1. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ КОРМІВ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОДІЛЛЯ НААН	8
1.1. Передумови створення Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН.....	8
1.2. Становлення та розвиток Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН.....	12
Розділ 2. НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ ІНСТИТУТУ КОРМІВ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОДІЛЛЯ НААН	39
2.1. Піввіковий досвід досліджень з селекції та насінництва кормових культур.....	39
2.2. Розробка інноваційних технологій в рослинництві та	54
кормовиробництві	54
2.3. Технології заготівлі, зберігання та ефективне використання кормів ..	66
2.4. Моніторинг якості, безпеки кормів і сировини	71
2.5. Координація наукових досліджень, економіка, маркетинг, наукове забезпечення та моніторинг інноваційної діяльності.....	74
2.5. Підготовка наукових кадрів.....	80
Розділ 3. ВІДОМІ ВЧЕНІ ІНСТИТУТУ	85
АКАДЕМІКИ	85
БАБИЧ А.О.	85
ПЕТРИЧЕНКО В.Ф.....	89
ПРОСКУРА І.П.....	94
ЧЛЕНИ-КОРЕСПОНДЕНТИ	96
АФЕНДУЛОВ К.П.	96
КОРНІЙЧУК О.В.	97
КУЛИК М.Ф.....	100
ДОКТОРИ НАУК	103
БАБИЧ-ПОБЕРЕЖНА А.А.	103
БАРВІНЧЕНКО В.І.	105
БОРОНА В.П.	107

ГАРЬКАВИЙ А.Д.....	109
ГЕТМАН Н.Я.....	112
ГУЦОЛ А.В.....	114
КВІТКО Г.П.....	116
КІРІЛЕСКО О.Л.....	118
КОВТУН К.П.....	120
МАЗУРЕНКО М.О.....	122
МАКАРЕНКО П.С.....	124
ПЕТРИЧЕНКО О.А.....	126
ПІДПАЛИЙ І.Ф.....	128
ПОДОБСД Л.І.....	130
ЮРЧЕНКО В.К.....	132
КАНДИДАТИ НАУК.....	133
АНТОНІВ С.Ф.....	133
АРАЛОВ В.І.....	135
БАБІЙЧУК М.В.....	136
БЕЛІЧЕНКО Д.П.....	137
БЕХАЦЬКИЙ Ю.С.....	138
БУГАЙОВ В.Д.....	139
ВЕКЛЕНКО Ю.А.....	142
ВЕЛИЧКО І.М.....	144
ВЕНЕДІКТОВ О.М.....	145
ВОРОНЕЦЬКА І.С.....	147
ГОНЧАР Т.М.....	149
ГРИЦУН А.В.....	150
ЖУКОВ В.П.....	151
ЗАБРОДСЬКИЙ О.Є.....	153
ЗАДОРОЖНА І.С.....	154
ЗАДОРОЖНИЙ В.С.....	156
ЗАСЦЬ А.І.....	158
ЗЕМЛЯНИЙ О.І.....	159

ІВАНІЮК С.В.	161
КИЛИМНЮК О.І.	163
КОБАК С.Я.	164
КОЛІСНИК С.І.	166
ЛЕХМАН П.В.	168
ЛИПОВИЙ В.Г.	169
МАРЕНЮК О.Б.	170
МЕРЕЖКО М.М.	171
МИХАЙЛОВ К.С.	172
НАЗАРОВ С.Г.	173
ОЛШИНСЬКИЙ С.Й.	174
ПРОКОПЕНКО Л.С.	176
ПАНАСЮК Я.Я.	178
РУДНИЦЬКИЙ Б.О.	179
СТАСЮК О.К.	181
ХІМІЧ В.В.	183
ЧЕРНЕЛІВСЬКА О.О.	185
ЧОРНОЛАТА Л.П.	187
ШАМРАЙ О.Ф.	188
ШЕЛЕСТ В.К.	190
БІБЛІОГРАФІЯ	192

ПЕРЕДМОВА

Пропонована авторами монографія присвячена історії становлення та розвитку однієї з провідних наукових установ системи Національної академії аграрних наук України – Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН.

Тематика науково-дослідної роботи та актуальність наукових розробок з кормовиробництва Інституту залежали від запитів сільськогосподарського виробництва.

Головним завданням було вирішення проблеми організації міцної кормової бази, повного забезпечення тваринництва високоякісними та збалансованими кормами. З цією метою багато уваги приділялось створенню високопродуктивних сортів кормових культур, удосконаленню існуючих та розробці інноваційних технологій вирощування їх в польовому кормовиробництві, створенню культурних пасовищ та луків, підвищенню продуктивності природних кормових угідь, розробці технологій заготівлі, зберігання та використання кормів, моніторингу якості кормів та сировини.

Результати досліджень, які проводилися на різних етапах розвитку Інституту, є відповіддю на запити, поставлені в конкретних умовах і при відповідних технологічних можливостях часу та потреб аграрного бізнесу.

У монографії оцінено вагомий внесок Інституту кормів та сільського господарства Поділля НААН, вчених інституту у розвиток галузі кормовиробництва в контексті розвитку вітчизняної аграрної науки. При цьому ставилося завдання систематизувати матеріал, популяризувати наукові знання про вчених-аграріїв та вітчизняний досвід сільськогосподарських науково-дослідних установ з напрямку кормовиробництва в Україні.

Окремо заслуговує на увагу добірка узагальнених матеріалів щодо становлення та розвитку наукових шкіл з проблеми розміщення кормових ресурсів, селекції, створення високопродуктивних сортів кормових і зернових

культур, технологій їх вирощування, заготівлі та ефективного використання у інтенсивних галузях тваринництва.

Науковим здобутком академічної установи є розширення інтеграційних наукових зв'язків з іншими селекційно-технологічними Центрами НААН України та НАН України, а також отримання престижних Державних премій за глибокі фундаментальні та прикладні дослідження у кормовиробництві та розробку інноваційних технологій вирощування польових культур.